

ჩემი გაზეთი №3-4 (21-22)

ბაღდათის მუნიციპალიტეტი, ა. (ა.) ი. პ. ინფორმაციის, ეთნოკულტურისა და ტურიზმის განვითარების ფონდი

ცვლილებები და მოსალოდნელი შედეგები

ბაღდათის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებლის არჩილ გოგსაძის პირველი ინტერვიუდან, რომელიც მისი დანიშნვიდან რამდენიმე დღეში შედგა, 5 თვე გავიდა. „ჩემი გაზეთი“ არჩილ გოგსაძეს ამ ხნის განმავლობაში განუვლი სამუშაოსა და სამომავლო გეგმებზე სასაუბროდ ესტუმრა.

– უპირველესად როგორ განიზაციაზე გკითხავთ, რა ცვლილებები მოჰყვა ამ პროცესს?

– ვთვლი, რომ რეორგანიზაციასთან დაკავშირებულმა საკითხებმა მეტ-ნაკლებად უმტკივნეულოდ ჩაიარა, დიდი ცნებათაღელვა და პერიპეტები არ მოჰყოლია ამ პროცესს. ცვლილებები განხორციელდა გამგებლის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულებში. ეს პროცესი ჯერჯერობით ისევე გრძელდება და უახლოეს პერიოდში, ალბათ, მაისის ბოლოს, მთლიანად დასრულდება. ამჟამად ყველა ა(ა)იპ-ში (არასამეწარმეო, არაკომერციული), იურიდიული პირი) ჩატარდა აუდიტორული შემოწმება გამგებლის შიდა აუდიტის მიერ გამოდინარე იქიდან, რომ ბოლო პერიოდში აუდიტორული შემოწმება არ ჩატარებულა, შეიძლება ითქვას, ეს მიმართულება ჩავარდნილი იყო. აუდიტის სამსახური შემოწმების შედეგებს უახლოეს მომავალში დადებს და ამის საფუძველზე გამგებობას დაქვემდებარებულ ა(ა)იპებში გარკვეულ ღონისძიებებს გავატარებთ.

რეორგანიზაციის შემდეგ ცვლილებები უკვე შეიმჩნევა, მაგალითად, დასუფთავების მიმართულებით. კომუნალური გაერთიანების გამართული მუშაობა შეეცყო კიდევ ქალაქს. დასუფთავების საკითხს ძალიან დიდ ყურადღებას ვაქცევთ. ამ მხრივ მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართულობაა საჭირო. სოფლებში გარეშე პირი არ მიდის და არ აბინძურებს გარემოს, ამას ისევე ადგილობრივები აკეთებენ. სწორედ ამიტომ, დიდი სურვილი გვაქვს, ჩავრთოთ

მოსახლეობა ამ პროცესებში, მივანდოთ ინფორმაცია გარემოს დაბინძურებასა და შემდგომში მოსალოდნელ საფარში სანქციებზე.

ძალიან კარგად მუშაობს და მადლობა მინდა გადავუხადო ზედამხედველობის სამსახურს. პირველ ეტაპზე ამ სამსახურის წარმომადგენლები მაქსიმალურად ცდილობენ ყველა გააფრთხილონ, რომ შესაბამისი საქმიანობისთვის ლიცენზია სჭირდებათ, თუკი რამე ხარვეზი აქვთ, გამოასწორონ, ვინაიდან უახლოეს მომავალში ზედამხედველობის სამსახური უშუალოდ მისი ფუნქციების შესრულებაზე გადავა და შესაბამისი აქტებით მოხდება ჯარიმების გამოწერა.

სოფლებში გამგებლის წარმომადგენლებთან დაკავშირებითაც ცვლილებები მოხდა. მოვხდინეთ ფუნქციების დელეგირება. წარმომადგენლებს გადავეცით გარკვეული დოკუმენტაციის გაცემის უფლება. ამისათვის ყველა წარმომადგენელს გადავეცემა კომპიუტერული ტექნიკა, უზრუნველყოფილი იქნებიან ინტერნეტით და ჩვეულებრივ ელექტრონული სისტემით ადგილზევე შეიძლება ნებისმიერი განცხადებისა თუ ცნობის გაცემა, ხოლო რაც გამგებობის პრეროგატივა იქნება, ის ელექტრონულადვე აიტვირთება საერთო სისტემაში. ამით გამჭვირვალობაც დაცული იქნება და მოსახლეობისთვისაც კომფორტული გარემო შეიქმნება.

– რა ინფრასტრუქტურული პროექტები განხორციელდება 2017 წელს?

– წელს იგეგმება 5 მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელება რეგიონული განვითარების ფონდის დაფინანსებით. პროექტებზე უკვე გამოცხადებულია ტენდერი, რომელსაც გარკვეული დრო დაჭირდება. 2017 წელს შემდეგი ინფრასტრუქტურული პროექტები ხორციელდება: სოფელ ფერსათის წყლით მომარაგება. ასევე მნიშვნელოვანია ამ პროექტში შუბნის ჩართვა, მაგრამ ჯერ კიდევ ვფიქრობთ, რამდენად შევძლებთ საკუთარი ხარჯებით ამის განხორციელებას. სოფელ ოზჩაში გაკეთდება შიდა საუბნო გზების გარკვეული ნაწილი. პროექტი გარდამავალია და შესაბამისად, მომდევნო წელსაც გაგრძელდება. ფერსათის წყლით მომარაგების პროექტის გარდა ყველა პროექტი გარდამავალია. სოფელ დიშში, ენრის მიმართულებით გაკეთდება გზა, ასევე ფერსათში, სალხინოს ეკლესიასთან მისასვლელი გზის მონაკვეთი. გაგრძელდება ნიფა-საკრალას 4 კილომეტრიანი გზის მოასფალტება.

მაქსიმალურად ვცდილობთ შევაკეთოთ შიდა საუბნო გზები. კომუნალურმა სამსახურმა დიდთოვლობის დროს საკმაოდ ინტენსიურად და მუხლჩაუხრელად იშრომა და მათი მონესრიგება დღემდე გრძელდება. საკუთარი სახსრებით შევაკეთეთ ხანის მიმართულებით მიმავალი გზა, ამჟამად ტექნიკა სოფელ ოზჩაში მუშაობს, უახლოეს პერიოდში ფერსათში გაგრძელდება სამუშაოები და შემდეგ სხვა სოფლებშიც მონესრიგდება შიდასაუბნო გზები. ვცდილობთ, რომ ყველა სოფელმა მინიმალური, მაგრამ რაღაც სიკეთე იგრძნოს.

– როგორც ჩვენთვის ცნობილია, მუნიციპალიტეტის გამგებობამ სტიქიით დაზარალებულ

ბულ მოსახლეობას გარკვეული დახმარება გაუწია, გვესაუბრეთ ამის შესახებ.

– განახლებულმა ინფრასტრუქტურულმა სამსახურმა ბოლო პერიოდში საკმაოდ დიდი მუშაობა გასწია. დავასრულეთ სტიქიის შედეგების ლიკვიდაციის სამუშაოები. მოგეხსენებათ, გამგებობამ 11 ახალი სახლი აუშენა ბენეფიციარებს, ვისი საცხოვრისიც გამოუსადეგარი იყო შემდეგი ექსპლუატაციისათვის და ძირითადად აქცენტი გაკეთდა სოციალურად დაუცველ, შეჭირვებულ ფენებზე, მრავალშვილიან ოჯახებზე. სამუშაოები ახლახან დასრულდა და მიმდინარეობს მიღება-ჩაბარება. შენობების გარკვეულ ნაწილს სახურავები შეუკეთდა, ეს პროექტიც შეიძლება დასრულებულად ჩაითვალოს. უახლოეს პერიოდში გვეგმავთ ქალაქის ცენტრში არსებული ორი დიდი სპორტული მოედნის რეაბილიტაციას.

გამრძელება 80-3 83.

ბაღდათი-ლისომიცა: თანამშრომლობის მემორანდუმი

ბაღდათის მუნიციპალიტეტსა და პოლონეთის ქალაქ ლისომიცეს შორის მეგობრობისა და ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გაფორმდა. კუიავო-პომერანიის საგოეგოდოს 8-ათასიანი ქალაქის დელეგაცია, მერის, იქაური საკრებულოს თავმჯდომარისა და ოთხი დეპუტატის შემადგენლობით 3 მაისს ესტუმრნენ ბაღდათის გამგებობას. გამგებლის მოვალე-

ობის შემსრულებელმა არჩილ გოგსაძემ, საკრებულოს თავმჯდომარემ გრიგოლ მარცაძემ და იმერეთში სახელმწიფო რწმუნებულის-გუბერნატორის მოადგილემ იოსებ ხახალეიშვილმა გულთბილი დახვედრა მოუწყვეს სტუმრებს. გაცნობისა და სიმბოლური საჩუქრების გაცვლის შემდეგ, ბაღდათისა და ლისომიცეს თავკაცებმა ურთიერთთანამშრომლობის

მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

დღის განმავლობაში პოლონელმა სტუმრებმა მოინახულეს ბაღდათის ცენტრალური ბიბლიოთეკა, ვ.ვ. მაიაკოვსკის სახელობის სახლ-მუზეუმი. ვანისა და ბაღდათის ეპარქიის მიტროპოლიტმა, მეუფე ანტონმა პოლონელები რეზიდენციაში ისტუმრა. მასპინძლებმა ლისომიცელებს ქართული ღვინოებიც დააჭამინებინეს სოფელ ოზჩაში, სვიმონ ჩხეიძის მარანში, იქ ნანახით სტუმრები ფრიადკმაყოფილნი დარჩნენ. დღის ბოლოს ახალდამეგობრებულებმა და ბაღდათის ხარაგაულის მაჟორიტარმა დეპუტატმა კობა ლურსმანაშვილმა სოფელ როკითში ფერისცვალების ტაძარი მოინახულეს და ტაძრის ისტორიას გაეცნენ. მეორე დღეს პოლონური დელეგაციის წევრები მოლაშქრეთა კლუბ „დიდმალაი“-ს სტუმრები იყვნენ. სოფელ მამანეთში სალაშქრო ბანაკის დათვალიერებისა და კლუბის საქმიანობის გაცნობის შემდეგ პოლონელებმა და მასპინძლებმა მომავალი თანამშრომლობის პერსპექტივაზე ისაუბრეს.

NEWS

გაზეთის დაბეჭდვამდე რამდენიმე საათით ადრე, ბაღდათის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოვალეობის შემსრულებელმა არჩილ გოგსაძემ, ახალი, კარგი ამბავი გვაუწყა: ბაღდათის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი თვითმმართველობისა და „სოკარ ჯორჯია გაზის“ ურთიერთშეთანხმებით გადაწყდა – სოფლების ნერგეთის, წყალთაშუას, დაფენილისა და შუბნის, ხოლო წითელხევის, ვარციხისა და როხის დარჩენილი უბნების სრული გაზიფიცირებისთვის საჭირო ტექნიკური სამუშაოები უახლოეს მომავალში, სავარაუდოდ, ივლისიდან დაიწყება.

ა ბ რ ო ტ უ რ ი

ბაღდათის მუნიციპალიტეტის 2017 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებული სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის ფარგლებში, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ბაღდათის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურმა (უფროსი კოტე ჯავახია, მთავარი სპეციალისტები ნინო ბუხუელიშვილი, ია სხილაძე და ზურაბ ზირაქაძე) 20 აპრილს ოცამდე ბაღდათელ ფერმერს მეტად საინტერესო აგროტური მოუწყო. ფერმერებმა სპეციალისტების კონსულტაციების თანხლებით შპს „მოცვის პლანტაციები“, შპს აგროლეინი, კოოპერატივი „ვაზის სანერგე მეურნეობა“, შპს „ვარციხის მარანი“, წყალტუბოში ამერიკული კაკლის (ჩანდლერი) და კულტურული (უეკლო) მაცვლის პლანტაციები დაათვალიერეს. ასეთი აგროტურები ყოველთვიურად იგეგმება, გარდა ამისა, ზემოთხსენებული პროგრამით საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახური შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს დაინტერესებულ პირებს.

– ნიადაგის აგროქიმიური გამოკვლევა, მუნიციპალიტეტის ყველა ტერიტორიულ ორგანოში, ორ განსხვავებულ უბანზე;
– სოფლის მეურნეობის სხვადასხვა დარგის განვითარებისა და აღნიშნულ სფეროში თანამედროვე მეთოდების დანერგვის მიზნით ექსპერტების მოწვევა და ფერმერთა დატრენინგება.
– საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული თანამედროვე ფერმერულ მეურნეობებში და მუნიციპალიტეტის არატრადიციულ კულტურათა ფართობებში საჩვენებელი აგროტურების მოწვევა დაინტერესებულ ფერმერთათვის.
– მეცხოველეობაში ფურის სანველი აპარატების გადაცემა წარმატებულ მეცხოველე ქალბატონებზე, მათი ნახალისების მიზნით.
– ფერმერთა ცოდნის დონის ამაღლებისა და პრევენციების ჩატარების მიზნით პრო-

ექტორის და პროექტორის დაფის შექმნა.
მაისი – გურია
ჩოხატაური – წველების გადამამუშავებელი ქარხანა, ჩირის საშრობი, საკალმახე მეურნეობა (ჩხატაურა), გურიანთის ჩაის ფაბრიკა; ასკანელის ვაზის სანერგე (ასკანა);
ოზურგეთი – მოცვის პლანტაცია (ნარუჯა), მეცხოველეობის ლაბორატორია (ცენტრში), გურიანთის ჩაის ფაბრიკა, ანასულის ლაბორატორია, აგროტური უნივერსიტეტის კამპუსი, საკალმახე (ვაკიჯვარი)
ლანჩხუთი – ჩაის ფაბრიკა, ჩაის პლანტაციები
იენისი – იმერეთი, სამეგრელო
ვანი – თაფლის საწარმო, თხილის ქარხანა.
სამტრედია – იმერეთი გრინერი, რძის საწარმო.
ხობი – თხილის ქარხანა
ზუგდიდი – „დარჩელის თხილი“, იტალიური ჯიშის თხილის პლანტაციები.

აბაშა – სანერგე მეურნეობა.
ივლისი – აჭარა
ქობულეთი – აგრო სერვის ცენტრი, სასათბურე კომპლექსი, მოცვის სანერგე მეურნეობა, ციტრუსი.
ქედა – ხილის გადამამუშავებელი საწარმო „ნენა“, საკალმახე მეურნეობა, ყურძნის გადამამუშავებელი ქარხანა.
ავისტო – მცხეთა
ჯილაურა – ვაზისა და ხეხილის სარგავი მასალის წარმოების ეროვნული ცენტრი, გურამიშვილის მარანი, ილია ჭავჭავაძის სახლმუზეუმი.
სექტემბერი – კახეთი
 ზეთისხილის, ნუშის, თხილის ბაღები, ვენახები, მეცხოველეობის კომპლექსი.
ოქტომბერი – რაჭა
ამბროლაური – ხილის გადამამუშავებელი, ხვანჭკარის ღვინის ქარხანა, თაფლის გადამამუშავებელი, ღორის შესაბოლი საწარმოები.

ბაღდათის მუნიციპალიტეტის კომუნალური გაერთიანების სამსახური ყოველდღიურად სოფლების შიდასაუბნო გზების სანიაღვრე არხების დასუფთავებასა და სარემონტო სამუშაოებს ინტენსიურად აწარმოებს. სოფელ პირველ ობჩაში გზაჯვარედინი-მთისძირის უბანში 3 700 მ. სიგრძის გზა დაპროფილდა, თედორაძეების უბანში კი გზის დაზიანებული მონაკვეთები შეკეთდა. ქალაქ ბაღდათში თამარ მეფის ქუჩაზე სანიაღვრე არხები გაიწმინდა, თამარ მეფისა და ბაგრატიონის ქუჩების კვეთაზე მდებარე სკვერი კი გასუფთავდა და მოწესრიგდა. ამჟამად კომუნალური გაერთიანების სამსახური სოფელ ფერსათში მუშაობს.

ფლექსაიდე და ფლექსის უმედავ

თუ ვინმე მკითხავს, რამდენ ეტაპებად ვყოფ ჩემს ცხოვრებას, აუცილებლად ვუპასუხებ: „ფლექსაიდე და ფლექსის უმედავ.“ FLEX (Future Leaders Exchange Program) არის გაცვლითი პროგრამა, რომლის გამარჯვებულები მიემგზავრებიან ამერიკის შეერთებულ შტატებში ერთი სასწავლო წლით, მათ სწავლას ამ ხნის განმავლობაში ამერიკის მთავრობა აფინანსებს. ამერიკის შეერთებულ შტატებში სწავლა იყო უდიდესი გარდატეხა ჩემთვის, როგორც პიროვნებისთვის, ასევე მოსწავლისათვის, რადგან მივიღე ძალიან დიდი გამოცდილება და შევიძინე მნიშვნელოვანი და აუცილებელი უნარ-ჩვევები. ჩემი ქვეყნისაგან განსხვავებული განათლების სისტემა, კულტურა, განვითარება, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს ერთმანეთთან დამოკიდებულება – ერთ-ერთი მთავარი მიზეზია იმისა, რის გამოც გასული სასწავლო წელი ასეთი მნიშვნელოვანი და საინტერესო იყო ჩემთვის. ფლორიდის შტატის ერთ-ერთ ქალაქში, სარასოტაში ვცხოვრობდი და ვსწავლობდი სამხრეთ პორტის სკოლაში. პირველ რიგში, მოგიხსნათ ამერიკულ სკოლაზე: ეს იყო მრავალფეროვანი, ინოვაციური ტექნოლოგიებით აღჭურვილი სასწავლო დაწესებულება, სადაც არ იცინა რა არის ხის დაფა და ცარცი. დღეში 8 გაკვეთილი მქონდა, თითო 45 წუთიანი. ყოველ დილით ექვსის ნახევარზე ვიდვიძებდი, რადგან სწავლა შვიდის ნახევარზე იწყებოდა. ჩემს სკოლაში 2500 მოსწავლე სწავლობდა, მაგრამ მიუხედავად მათი სიმრავლისა, იქ ყოველთვის მშვიდი,

სასიამოვნო და ჰარმონიული გარემო სუფევდა, რასაც ურთიერთპატივისცემა განაპირობებდა. ყოველ დღე, სწავლის დაწყების წინ, ყველა მოსწავლე ვალდებული იყო გულზე ხელდადებულს ამერიკის წინაშე ფიცი (Pledge Allegiance) ეთქვა (რაც მე დიდად არ მომწონდა). რაც შეეხება საგაკვეთილო პროცესს, შეგეძლო იატაკზე დაჯდომა, ნახემსება და ზოგჯერ ელექტრონული მონყობილობების გამოყენებაც, მაგრამ ეს ყველაფერი გაკვეთილის სველეობას ხელს არ უშლიდა. ძირითად საგნებთან ერთად ისწავლებოდა ისეთი საგნები, როგორებიცაა: კულინარია, სამსახიობო ხელოვნება, ჟურნალისტიკა, სოციოლოგია, ასტროლოგია, ფსიქოლოგია და ა.შ. ქართული სკოლებისგან განსხვავებით, ამერიკული სკოლა უფრო მრავალფეროვან არჩევანს სთავაზობს მოსწავლეებს, ამიტომ ყველას აქვს შესაბამისი გარემო და შესაძლებლობა თვითრეალიზებისათვის. რაც შეეხება ოჯახს, მასპინძელ დედ-მამასთან და 9 წლის დასთან ერთად ვცხოვრობდი. ისინი ყველაფერს აკეთებდნენ იმისათვის, რომ თავი მაქსიმალურად კომფორტულად მეგრძნო და კარგი გამოცდილება მიმეღო, მაგალითად, შობის არდადეგების დროს კრუიზით ნავედით ბაჰამის კუნძულებსა და მექსიკაში. ეს არის ერთ-ერთი ყველაზე დასამახსოვრებელი მოგზაურობა ჩემს ცხოვრებაში. დიდი მადლობა მინდა გადავუხადო ოლივერებს, რადგან მიმიღეს ისე, როგორც ოჯახის ნამდვილი წევრი. ერთ-ერთ კონკურსში მონაწილეობისა და გამარჯვების შემდეგ ფლორიდის შტატიდან გავემგზავრე ამერიკის შეერთებული შტატების დედაქალაქ ვაშინგტონში და დავესწარი სამოქალაქო განათლების „ვიორკომპს“, რომლის ფარგლებში შევხვდი ამერიკის ფედერალური მთავრობის წარმომადგენლებს კონგრესში. ამ პროგრამის ფარგლებში ასევე ვესტუმრე სხვადასხვა მუზეუმს, მემორიალსა და ისტორიულ ადგილს, დავესწარი NBA-ის All Star-ის კალათბურთის თამაშს. ძალიან ბევრი ფურცელი დაჭირდება ყველაფერ იმას, რისი თქმაც მინდა, ამიტომ მოკლედ ვიტყვი, რომ ეს წელი ყოველთვის განსაკუთრებული და სასიამოვნოდ მოსაგონებელი იქნება ჩემთვის. ყველა მე-9, მე-10 და მე-11 კლასელს ვურჩევ, რომ მონაწილეობა მიიღოს FLEX-ში, რადგან ის გვაძლევს განსხვავებული გამოცდილების მიღების შესაძლებლობას.

ანრი აპულაძე
 დიშის №1 საჯარო სკოლის მოსწავლე

დასაწყისი 1 გვ.

– მარტის ბოლოს თქვენ იმყოფებით კიევში ტურისტულ ბაზრობაზე, როგორ ჩაიარა ვიზიტმა და რა ნაბიჯები გადაიდგა ტურიზმის განვითარების კუთხით?

– კიევის საერთაშორისო ბაზრობაზე ყველაფერმა კარგად ჩაიარა. ჩვენთან ერთად იქ იმყოფებოდნენ ბალდათის საოჯახო მარნების ასოციაციის წარმომადგენლები, რომლებსაც თავიანთი პროდუქცია შქონდათ წარმოგვინილი. ჩვენ ბალდათის ტურისტულ ინფრასტრუქტურასა და პოტენციალთან დაკავშირებული მასალები წარვადგინეთ. პირველივე დღეს დიდი ინტერესი იყო ჩვენ მიმართ. ტურისტულ ბაზრობაზე 2 დღე ვიმყოფებოდით და ამ პერიოდის განმავლობაში არ შენელებულა დაინტერესებულ პირთა ნაკადი.

კავშირები დავამყარეთ საქართველოს წყალგომარდობის ფედერაციასთან. ჩვენთან იმყოფებოდა მისი პრეზიდენტი დავით ქაცარავა. მაისის ბოლოს ფედერაციის წარმომადგენლებთან ერთად ვგეგმავთ სატესტო ტურს, რომელიც ასევე გაიმართება ზაფხულსა და შემოდგომაზე, რათა ზუსტად შეირჩეს მარშრუტები.

ძალიან საინტერესო იყო ბელორუსის სტუმრების ვიზიტი ბალდათში. მათ ვლადიმერ მიაკოვსკის სახლ-მუზეუმში გამართეს იანკა კუპალას სახელმწიფო მუზეუმის პრეზენტაცია. ისინი გაეცნენ ვ. მიაკოვსკის სახლ-მუზეუმში არსებულ მდგომარეობას, იქ მიმდინარე სამეცნიერო პროცესს, რამაც დიდი მონივნება დაიმსახურა. ხელი მოეწერა ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმს. მინსკში მიწვევაც მივიღეთ და ასეთი შემოთავაზებაც იყო, რომ მათ აქვე დიდი საექსპოზიციო სივრცე და იგი შეიძლება დაუთმონ ბალდათის მუნიციპალიტეტს, სადაც შეიძლება გამოიფინოს არამარტო ვ. მიაკოვსკის შემოქმედება, არამედ, ბალდათის მუნიციპალიტეტმა თავისი თავი წარმოაჩინოს და ბელორუსის მოქალაქეებმა გაიცნონ ბალდათი უფრო ახლოს. ჯერჯერობით მწირი, მაგრამ უკვე არსებობს პოტენციური იმისა, რომ ჩვენ დავინყოთ ტურისტების მიღება ბალდათში.

პოლონეთის ქალაქ ლისომიცესთან გაფორმეთ მეგობრობისა და ურთიერთ-თანამშრომლობის მემორანდუმი. პოლონეთს ლიდერი პოზიცია უკავია ყოფილ პოსტსაბჭოთა ქვეყნებთან ურთიერთობაში და საკმაოდ აქტიურადაა ჩართული ევროკავშირის ძალიან ბევრ პროექტში. იმედი მაქვს, მათი თანადგომით ჩვენც შევძლებთ, რომ ინტეგრაცია ევროკავშირის სივრცეში მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი გავხადოთ ბალდათელებისთვისაც.

– გვესაუბრეთ სოფლების გაზიფიცირების შესახებ?

ინტენსიურად ვაგრძელებთ მოლაპარაკებას „სოკარ ჯორჯია გაზთან“. ძირითადი სოფლების გაზიფიცირება უკვე მთავრდება, უახლოეს მომავალში დასრულდება ობჩისა და წითელხევის გაზიფიცირება. დიდი თემებიდან გვრჩება ნერგეთი და შუბანი, უკვე მიგწერეთ კომპანიას, რომ მომავალი წლისთვის მომზადდეს პროექტი და 2018 წლის გეგმაში ჩაისვას ისინი. დაგვრჩება რაიონისგან შედარებით მოშორებული ზეგანი-საკრაულასა და ხანის თემი. იმედი გვაქვს, რომ ნელ-ნელა ამ სოფლებშიც მოვახერხებთ გაზის მიყვანას.

ჩვენ ნაბიჯ-ნაბიჯ მივყვებით და ვცდილობთ, რომ გადავახალისოთ არსებული მდგომარეობა, ხალხსაც ნაკლები პრობლემა შევუქმნათ და ვაგრძობთ გვერდით დგომა და ხელისუფლების მხარდაჭერა. ვიმედოვნებთ, ამ პროცესებში მოსახლეობის მაქსიმალური ჩართულობა იქნება. მათ შეუძლიათ თავიანთი წვლილი შეიტანონ მიმდინარე პროცესებში. ჩვენ ყველა ინიციატივას გვერდით დავუდგებით.

**ანა ქორიძე,
მარიამ ოპროუჯალიძე**

ვაზის მუწუნულ-ქსეფაქურები ეს...

ვაზის მოვლას ქართველი კაცი უძველესი დროიდან მისდევს, შესაბამისად, მევენახეობა ჩვენი ქვეყნის სოფლის მეურნეობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დარგია. საქართველოში ვაზის 500-მდე ადგილობრივი ჯიშია დაფიქსირებული.

გაზაფხულიდან შემოდგომამდე მევენახეებს საკმაოდ რთული გზა აქვთ გასავლელი, ჩასატარებელ მრავალ აგროტექნიკურ ღონისძიებათაგან ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესია ვაზის დაცვა სოკოვანი დაავადებებისა და მავნებლებისაგან, რის გარეშეც წარმოუდგენელია ყურძნის უხვი და ხარისხიანი მოსავლის მიღება. ინტეგრირებული, კომპლექსური ბრძოლის მეთოდებიდან ყველაზე ეფექტურად ქიმიური მეთოდი ითვლება, მაგრამ, შეძლებისდაგვარად, უნდა შეირჩეს ისეთი პრეპარატები, რომლებიც მავნე ორგანიზმების წინააღმდეგ მაღალ ეფექტურობასთან ერთად ნაკლებად ტოქსიკური იქნება სასარგებლო ორგანიზმებისა და ადამიანისათვის, ამასთან, ნაკლებად დააბინძურებენ ბიოსფეროს.

ვაზის ძირითადი დაავადებებია: ვაზის ქრაქი, ნაცარი, ანთრაკნოზი, ნაცრისფერი

და შავი სიდამპლე. ძირითადი მავნებლებია: ბუენა ანუ კვირტის ჭია, ფვკილისებრი ცრუფარიანა, აბლაბუდიანი ტკიპა, ყურძნის ჭია, მეგაღე ტკიპა, ამიერკავკასიის მარმარა ღრაჭა.

სოკოვანი დაავადებებთან საბრძოლველად საჭიროა 7-8 ნამლობა, ხოლო მავნებლებთან ბრძოლის ღონისძიებები უნდა ჩატარდეს მათი გავრცელების შემთხვევაში. კონკრეტული სიტუაციიდან გამომდინარე კომბინირებულ ნაზავში სპეციალური პრეპარატების (ინსექტიციდის ან აკარიციდის) შერევით, ან მათი ცალკე შესხურებით. ნამლობა უნდა ჩატარდეს წყნარ, უქარო ამინდში, ხსნარი უნდა განაწილდეს თანაბრად, განსაკუთრებით უნდა შეინამლოს ფოთლის ქვედა მხარე და ნაყოფი.

პირველი ნამლობა ტარდება კვირტების დაბერვისას ვაზის ნაცრისა და ტკიპების წინააღმდეგ სპილენძის შემცველი პრეპარატებით.

მეორე ნამლობა ტარდება ფოთლების გაშლისას ტკიპების წინააღმდეგ, ამ დროს საჭიროა შევწამლოთ აკარიციდით ან ინსექტო-აკარიციდით.

მათი წინააღმდეგ

მესამე ნამლობა ტარდება 3-4 ფოთლის ფაზაში ქრაქისა და შავი ლაქიანობის წინააღმდეგ, ნამლობა საჭიროა ჩატარდეს კონტაქტური ფუნგიციდით.

მეოთხე ნამლობა ტარდება 7-8 ფოთლის ფაზაში ქრაქისა და ნაცრის წინააღმდეგ, ასევე საჭიროა ამ პერიოდში მცენარემ მიიღოს ფოთლოვანი კვება.

მეხუთე ნამლობა საჭიროა ყვავილობის დასაწყისში ქრაქის, ნაცრისა და ყურძნის ჭიის წინააღმდეგ.

მეექვსე ნამლობა და **მე-7 ნამლობა** შეიძლება იგივე პრეპარატებით, კარგ შედეგს იძლევა ფოთლოვანი კვების დამატებაც.

მეშვიდე ნამლობა ტარდება ისრიმობისას ნაცრისფერი სიდამპლისა და ყურძნის ჭიის წინააღმდეგ.

შესაწამლი პრეპარატების დამზადებაზე მრავალი ქვეყნის სხვადასხვა კომპანია დასაქმებული, მაგრამ ფერმერებმა უნდა იცოდნენ, რომ პესტიციდების ინდუსტრია სწრაფად ვითარდება და საჭიროა თვალყურის დევნება იმ სიახლეებზე, რომლებიც იქმნება ამ დარგში.

**ინოვაციური
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
ბალდათის მუნიციპალიტეტის
საინფორმაციო-საკონსულტაციო
სამსახურის მთავარი სპეციალისტი**

ბნობის ღონისძიებები

თხილის კვირტის ტკიპა და...

თხილის კულტურაზე საქართველოში 100-ზე მეტი სახეობის მავნებელი და 20 სხვადასხვა დაავადებაა დაფიქსირებული. მავნებელ დაავადებათა წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებები უნდა ჩატარდეს კომბინირებული მეთოდების (აგროტექნიკური, სანიტარულ-ჰიგიენური, ქიმიური) კომპლექსურად გამოყენებით.

უპირველეს ყოვლისა, ყურადღება უნდა მიექცეს ბალის მოვლის აგროტექნიკური სამუშაოების დროულად და ხარისხიანად შესრულებას. შემოდგომაზე მათი პერიოდში ან ადრე გაზაფხულზე აუცილებელია მექანიკურად დაზიანებული, ხმელი, სუსტად განვითარებული ტოტების შეჭრა, შეგროვება და განადგურება. ამასთანავე ძირების შემოპარვა-მინის შემოყრა, ორგანული და მინერალური სასუქების შეტანა, შტამბის და დედა ტოტების კირით შეთეთრება, ჰერბიციდების გამოყენება სარეველა ბალახების წინააღმდეგ.

მავნებელთაგან განსაკუთრებით დიდი ზიანის მომტანია **კვირტის ტკიპა**, რომელიც თეთრი ფერის 0,22 მმ სიგრძის მწერია, მისი შეუიარაღებელი თვალით დანახვა შეუძლებელია, თუმცა კარგად არის შესამჩნევი მისი მავნეობის შედეგად დეფორმირებული თხილის კვირტი, რომელიც ხშირად თავისი ფორმისა და ფერის გამო ფერმერს თხილის ყვავილი ჰგონია.

ტკიპა შიგნიდან აზიანებს გაუმლელ, ახლად ფორმირებულ კვირტს, რის შედეგადაც კვირტი იზრდება ზომამი და ფორმას კარგავს, იძენს მონითალო შეფერილობას. მარტში იმავე კვირტებში დებს კვერცხებს. გაზაფხულზე მდებრი ტოტებს დეფორმირებულ კვირტს, იჭრება ახალგაზ-

რდა ფოთლებში და დებს კვერცხებს. კვერცხიდან ზრდასრული ფორმები გამოდიან ივნის-ივლისში.

სავეგეტაციო პერიოდში ტკიპა 6-7 თაობას იძლევა.

კვირტის ტკიპის წინააღმდეგ ბრძოლის მექანიკური ღონისძიებებია ზამთრის მიწურულს ან ადრე გაზაფხულზე დაზიანებული კვირტების ხელით შეცლა, შეგროვება და განადგურება (დანვა), არ შეიძლება მისი კომპოსტში გამოყენება, ან იქვე, თხილის ბაღში დაყრა.

ქიმიური ნამლობა რეკომენდირებულია და ეფექტურია მაშინ, როდესაც ტკიპები ფოთლისა და ყლორტის ზედაპირზე იმყოფებიან.

პირველი ნამლობა ტარდება მარტში, მეორე ნამლობა აპრილ-მაისში და მესამე მაკორექტირებელი ნამლობა ივლისში, ნამ-

ლობისათვის გამოიყენება კარიციდები, ან ინსექტო აკარიციდები (მასაი, ომაიტი, ენვიდორი და სხვა).

ბოლო ნამლობა, საჭიროების შემთხვევაში, შესაძლოა ჩატარდეს დეკემბრის თვეში, პირველი სიცივის დადგომამდე (დაბალ ტემპერატურაზე იყენებენ აკარიციდს-მასაი).

თხილის კულტურა ძალიან მგრძობიარეა ქიმიური პრეპარატების მიმართ, ამიტომაც პესტიციდების გამოყენებისას აუცილებელია სპეციალისტის ან ეტიკეტზე მითითებული რეკომენდაციების გათვალისწინება.

**ია სხილაძე,
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს
ბალდათის მუნიციპალიტეტის
საინფორმაციო-საკონსულტაციო
სამსახურის მთავარი სპეციალისტი**

„მწვანე სკოლის“ წოდება როკითის საჯარო სკოლას

ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის №1 საჯარო სკოლის დიდ დარბაზში გაიმართა ნახევარწლიანი პროექტისა „ნიკო კეცხოველის სასკოლო პრემია 2016“, რომელშიც იმერეთისა და რაჭა-ლეჩხუმი ქვემო სვანეთის რეგიონის საჯარო სკოლები მონაწილეობდნენ. სასკოლო გუნდების ლიდერებმა თავიანთი გარემოსდაცვითი აქტივობები ეკო მიმართებებისა და პრევენციების საშუალებით წარმოადგინეს. კომპეტენციურმა ჟიურმა 4 ფინალისტი გამოავლინა: სოფელ როკითის საჯარო სკოლა, რომელმაც პირველი ადგილი დაიკავა და ფინალში წარმოადგინა იმერეთი, ჭიათურის №1 საჯარო სკოლა (იმერეთი), სოფელ დარკვეთის საჯარო სკოლა (იმერეთი), ბაზალეთის საჯარო სკოლა. როკითის საჯარო სკოლიდან პრევენტივითა და ეკოსპიკური წარმოდგინეს X-XI კლასის მოსწავლეებმა. გუნდის წევრები არიან: ნანა ლაბაძე, ნინო ზივზივაძე, მარიამ ბრეგაძე, ნია მიქაძე, ქეთი კბილაშვილი და გოგა გორგოძე. პროექტს ხელმძღვანელობდნენ როკითის საჯარო სკოლის პედაგოგები მარინა ხარძიშვილი და მაია აბდალაძე. კონკურსმა დიდი მღელვარებით ჩაიარა. მონაწილეებმა პროექტის ფარგლებში პარტნიორ სახელმწიფო და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად უამრავი გარემოსდაცვითი აქტივობა ჩაატარეს, მოლაპარაკებას აწარმოებდნენ მუნიციპალიტეტებთან, გაამწვანეს სკოლის ტერიტორიები, გამოუშვეს გაზეთები. მონაწილე სკოლებს საონსორებმა საჩუქრები გადასცეს, ამით პატარა ეკოლოგებს სტიმული მიეცათ პროექტის მომდევნო ეტაპში აქტიურად ჩართულობისთვის.

პროექტის ფინალი გაიმართა ტყის საერთაშორისო დღეს, 2017 წლის 21 მარტს, სადაც „ნიკო კეცხოველის პრემიის“ მფლობელი სკოლები და „ფოტო სინთეზი 2017-ის“ გამარჯვებულები გამოვლინდა. ფაბრიკას საგამოფენო სივრცეში ახალგაზრდული კონკურსის შემავალი ღონისძიება გაიმართა. ნიკო კეცხოველის სასკოლო, გარემოსდაცვითი კონკურსის დასკვნით ნაწილში მონაწილეობას მთელი ქვეყნის მასშტაბით შერჩეული 23 სკოლა იღებდა. მათ საკუთარ რეგიონებში შეძლეს გამარჯვება და საუკეთესოები იყვნენ მთელი კონკურსის მიმდინარეობის მანძილზე. ფინალური ტური ორ ეტაპად მიმდინარეობდა. როკითის საჯარო სკოლის მოსწავლეების – ნანა ლაბაძისა და ნინო ზივზივაძის მიერ ჩატარებულმა პრევენტივითა და ეკოსპიკური წარმოდგინა და მოხდინა უიურიზე. როკითის სკოლამ წინ გადაუსწრო ბევრ მონაწილეს სკოლას და მოხვდა საუკეთესო ხუთეულში საქართველოს მასშტაბით. სკოლას მიენიჭა „მწვანე სკოლის“ წოდება და გადაეცა მწვანე სკოლის დროშა.

კონკურსის ორგანიზატორები არიან: CENN, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო და განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო. ინიციატივა ხორციელდება პროექტის „ტყის მდგრადი მართვა საქართველოში“ ფარგლებში, ავსტრიის თანამშრომლობა განვითარებისთვის (ADC) ფინანსური მხარდაჭერით. კონკურსი იყო უნიკალური შანსი სკოლებისათვის (მოსწავლეებისა და პედაგოგებისათვის) წარმოეჩინათ საკუთარი თავი, დაეგმონ და განახორციელონ „მწვანე აქტივობები“ და ამგვარად შეიტანონ გარემოსდაცვითი კომპონენტი საგანმანათლებლო პროცესში. ნიკო კეცხოველის I, II და III პრემიასთან ერთად, დაწესებული იყო უამრავი პრიზი როგორც ორგანიზატორებისგან, ასევე პარტნიორი სახელმწიფო და კერძო ორგანიზაციებისგან.

ანა ქორიძე

შივნყობული ცნატივების გაცოცხლება

საქართველო უძველესი კულტურის მატარებელი ქვეყანაა, განთქმული თავისი ბუნებითა და ტრადიციებით. საქართველოს სხვადასხვა კუთხე თავისი განსხვავებული კულტურით გამოირჩეოდა, რომელიც თაობიდან თაობას გადაეცემოდა. მრავალი მათგანი უკვე მივიწყებას მიეცა. მაგალითად: ხალხური რენვა, ქარგვა, ქსოვა, თექაზე და ფარდაზე მუშაობა... ისტორიულად ქართველ ქალს ყოველი მათგანი უნდა სცოდნოდა და შეილებსთვისაც ესწავლებინა.

სწორედ ამ საქმის გამგრძელებელია ფერსათში ღვთისმშობლის ტაძართან არსებული საკვირაო სკოლა. იგი არასამთავრობო ორგანიზაცია „World Vision Georgia“-ს მიერ 5 წლის წინ იქნა დაარსებული და მრავალი თაობა აღზარდა. საკვირაო სკოლაში ყოველ კვირას ტარდება საღვთისმეტყველო და ხელსაქმის გაკვეთილები. ამჟამად აქ ორმოცამდე ბავშვი ეცნობა და სწავლობს მივიწყებულ ტრადიციებს. საკვირაო სკოლის დაარსებაში World Vision-ის გარდა დიდი წვლილი მიუძღვის მამა დიმიტრი ჯანგულაშვილსა და მის მეუღლეს-მარინა გრძელიძეს. ისინი მუხლჩაუხრელად შრომობენ საკვირაო სკოლის ფუნქციონირებისთვის. საღვთისმეტყველო გაკვეთილებზე

ბზე მამა დიმიტრი ხშირად გვესწრება, უამრავ რჩევას გვაძლევს, გვიყვება უფლის ცხოვრებისა და ქრისტიანობის შესახებ. მარინა მასწავლებელი, ძალიან თბილი და მოსიყვარულე ადამიანი, ბევრ ენერჯის ხარჯავს იმისთვის, რომ მივიწყებული რენვის სახეობები გვასწავლოს და შეგვაყვაროს. იგი დიდ სტიმულს გვაძლევს, ყოველთვის მხარში გვიდგას და გვაძინებებს. მამა დიმიტრი და მარინა მასწავლებელი ამ საქმეს დიდი სიყვარულითა და მონდომებით აკეთებენ, თანაც სრულიად უსასყიდლოდ. მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და მაღლობა გადავუხადო მათ დაუღალავი შრომის, თბილი და მოსიყვარულე დამოკიდებულებისა და ამდენი რამის სწავლისათვის.

ხშირად გვაქვს ჩვენი ნამუშევრების გამოფენები, საზოგადოებას ხალხური რენვის მაგალითებს ვაცნობთ. მათგანაც ძალიან თბილი და საქებარი სიტყვები მოდის, უხარიათ, რომ ქართული კულტურა კვლავ გრძელდება და მნიშვნელობას არ კარგავს.

ანა ქორიძე
ფერსათის №2 საჯარო სკოლის მოსწავლე

ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის შეფასება

ბაღდათის სალოტბარო სკოლა 2016 წლის მარტის ბოლოს შეიქმნა. ის არის ოფიციალური წარმომადგენლობა საქართველოს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრისა ბაღდათში და ქართული ფოლკლორის, კერძოდ, ქართული ტრადიციული სიმღერისა და ქართული გალობის შესწავლას უზრუნველყოფს. შესაბამისად, სკოლაში მონეწეულია როგორც ლოტბარი (ლევან გერსამია), ასევე რეგენტი (ზურა გოგოლაძე) და დაარსებიდან დღემდე წარმატებით ფუნქციონირებს.

სალოტბარო სკოლაში სწავლება უფასოა. ნებისმიერი ასაკის ადამიანს შეუძლია მისვლა, რომელიც გამოსაცდელი პერიოდის დასრულების შემდეგ გადანიშნავს კლასებში. თავდაპირველად სკოლაში 70 მოსწავლე იყო, მაგრამ გამოსაცდელი პერიოდის შემდეგ 25 მოსწავლე დარჩა, თუმცა 1 აპრილიდან ახალი მოსწავლეების მიღება დაიწყო და მათგან, ვინც გადალახავს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარს, ჩაირიცხება სალოტბარო სკოლაში.

ბაღდათის სალოტბარო სკოლა სამი კლასითაა წარმოდგენილი: მცირეწლოვანი ვაჟების, გოგონათა და უფროსი თაობის ვაჟების კლასები. მომავალი სასწავლო წლიდან სკოლაში იგეგმება სოლოფეჯის სწავლება. სალოტბარო სკოლის დაარსების მიზანი იყო ახალგაზრდულ ცენტრში და მეცადინეობა კვირაში სამჯერ ტარდება. სკოლას მეთოდოლოგიას საქართველოს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრი უდგენს და ხელოვნებისა და მუსიკის განვითარების ფონდის ბიუჯეტიდან ფინანსდება. მის დაფუძნებაში დიდი წვლილი მიუძღვის ბაღდათის მუნიციპალიტეტის გამგეობის განათლების, კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის უფროსს – კახა გოგნაძეს. ბაღდათის სალოტბარო სკოლის საქმიანობის შესახებ სწორედ მან გვიამბო. სკოლას, სამსახურებრივი თვალსაზრისით, ზედამხედველობას აღნიშნული სამსახური უწევს.

მნიშვნელოვანია ის, რომ სკოლის კურსდამთავრებულს, თუ სურვილი ექნება, შეუძლია სწავლა გააგრძელოს გიორგი მთაწმინდელის სახელობის უმაღლეს სასწავლებელში (იგი აკრედიტებულია და სწავლა უფასოა), მისი დამთავრების შემდეგ, თავის რაიონში დაბრუნების შემთხვევაში, კურსდამთავრებულს ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრი სტიპენდიას უნიშნავს და სალოტბარო საქმიანობას თავის კუთხეში აგრძელებს.

დებულებით გათვალისწინებულია, რომ წელიწადში ერთხელ სალოტბარო სკოლაში მონიტორინგი უნდა გაიაროს. იმის დასადაგენად, რამდენად სწორად მიმდინარეობს სკოლაში სწავლება, 29 მარტს ბაღდათის სალოტბარო სკოლას ფოლკლორის სახელმწიფო ცენტრის აღმასრულებელი დირექტორი გიორგი დონაძე ესტუმრა და სკოლის აღსაზრდელებს მოუხმინა. მონიტორინგის დასრულების შემდეგ, „ჩემი გაზეთის“ გუნდი ბატონ გიორგის ესაუბრა და ბაღდათის სალოტბარო სკოლის მუშაობის შეფასება სთხოვა.

გიორგი დონაძე: „ჩვენი ვიზიტის მიზანი სალოტბარო სკოლის მოსმენა იყო. მართალია, ჩვენი წარმომადგენლები რამდენჯერმე იყვნენ სკოლაში ჩამოსულნი და თვალს ადევნებდნენ სკოლის საქმიანობას, მაგრამ პირადად მინდოდა გავცნობოდი ყოველივეს. ძალიან კმაყოფილი ვარ, კარგად მუშაობენ პედაგოგები და, ვფიქრობ, რომ მალე დიდ შედეგებს დავებთ.

პედაგოგებმა კარგად იციან, რა უნდა გააკეთონ, ისინი პროფესიონალები არიან, ჩემი რეკომენდაცია ექნება მხოლოდ ის, რომ ადგილობრივი რეპერტუარის სწავლება გაძლიერდეს. ბაღდათის მუნიციპალიტეტის სოფლების სიმღერები უნიკალურია. ჩვენ ჩანანერებიც და ვეხმარებით პედაგოგებს და მომავალში ადგილობრივი სიმღერების შესწავლა უფრო მოხდება, ვიდრე ვანისა და სამტრედიის ვარიანტებისა“.

ბაღდათის სალოტბარო სკოლის უფროს ვაჟთა ჯგუფმა ბავშვთა და ახალგაზრდული საგუნდო კოლექტივების III ეროვნულ კონკურსში მიიღო მონაწილეობა და იმერეთის რეგიონის პირველი ტური წარმატებით გაიარა. გუნდი ორივე კატეგორიაში საკმაოდ მაღალი შეფასებით გადავიდა მეორე ტურში, რომელიც გაიმართა თბილისში 7-9 მაისს და კონკურსის შედეგები უახლოეს მომავალში იქნება ცნობილი.

მარიამ ქორიძე

საქველმოქმედო ორგანიზაციის „ჩეხოს სახლის“ დამფუძნებლის, ამერიკაში მცხოვრები ნინო ჩეხოვილის თაოსნობით, ბალდათის ვ.ვ. მაიაკოვსკის სახელობის მუზეუმში გაიმართა მამა ანდრეასადმი (ყურაშვილი) მიძღვნილი საღამო. ჩვენი კუთხის შვილს, აფხაზეთში მონაშობრივად აღსრულებულ ბერ-მონაზონს, მამა ანდრეას 3 აპრილს 51 წელი შეუსრულდებოდა. ტკვილიანი მოგონებებით გაჯერებულ საღამოს დასაწყისში ნაჩვენებები იქნა კომანის ტრაგედიაზე შექმნილი ფილმი „ხიდი“, შემდეგ მამა ანდრეას ღვაწლზე და გმირობაზე ისაუბრეს მისი თავგანწირვის უშუალო მხილველმა მანანა ანუამ; ავტორმა დოკუმენტალური რომანისა – „მანანა ანუა, ტყვეობის ორმოცდათორმეტი დღე“ – შორენა ლებანიძემ, ვანისა და ბალდათის ეპარქიის მიტროპოლიტმა მეუფე ანტონმა და სხვებმა. შორენა ლებანიძის მართლაც არაჩვეულებრივი ნაწარმოები კი საჩუქრად დაურიგდა საღამოზე მონაშობრივად აღსრულებულს და, აქვე უნდა აღვნიშნოთ, აფხაზურ ენაზე ნათარგმნიც.

საღამოს დაწყებამდე ეპარქიის ტაძარში აღსრულდა მამა ანდრეას სულის მოსახსენებელი პანაშვილი.

ქვემოთ ვთავაზობთ რობერტ მესხის წერილს, მწერლისა, რომელმაც თავისი ბალდათში სტუმრობით პატივი მიაგო მამა ანდრეას ხსოვნას და ჩვენც გაგვიზიარა ბალდათში ნანახი და გაცდილი.

ჩვეულებრივ, თარიღით იწყებენ ხოლმე, რომ ამა და ამ დღეს ესა და ეს გაიმართა, მაგრამ ეს არ იყო ჩვეულებრივი თარიღი და არც ეს შეხვედრა იყო რიგითი.

3 აპრილს, მამა ანდრეას (ყურაშვილის) დაბადების დღეზე, თბილისიდან დავიძარი და მის მშობლიურ იმერეთში, ბალდათში ჩავედით.

სასწაული აპრილი დაგვიხვდა, ხასხასა, ათასი ფერით მოხატულ-მოგვირისტებუ-

შ ა შ ა ა ნ ე რ ი ა

ლი... შორენა ლებანიძის კონტრასტული პასაჟი მახსენდება მისივე წიგნიდან – „მანანა ანუა – ტყვეობის 52 დღე“... ოღონდ იქ კომანის გაზაფხულია, კომანის, რომლის იდილიურ ყოფას ჭურვების ზრიალი არ ღვევს, რომლის ზურმუხტისფერი სამოსიც რამდენიმე თვეა ცხელი ტყვეებით იფლითება... ახლა მანანა ანუა მანქანაში ზის, ჩვეულებრივზე მეტად მერიდება... შორენას წიგნს რომ ვკითხულობდი, მაშინაც მერიდებოდა!.. რიგითი შეხვედრა არ იყო-მეთქი, შემოთ რომ ვთქვი, რიგითი რანაირად იქნებოდა?! მანანა მამა ანდრეას დედას – ქალბატონ ლამარა ჭელიძეს უნდა შეხვდეს მისივე სახლში, იმ სახლში, სადაც მამა ანდრეამ თავის და-ძმებთან ერთად ბავშვობა გაატარა... მერე იყო უფლის ძახილი, მღვდლის სამოსი, სხალთის მონასტერი, მერე აფხაზეთი, კომანი, ომი და მონაშობრივი სიკვდილი... ნარცისები ილიმებიან ყურაშვილების ეზოში, მტრედები სხდებიან დენის მავთულებზე, თეთრი რიკულების ჩრდილები სკოლამდელი ასაკის ბავშვებით ჩამორბიან კიბეებზე... ქალბატონი ლამარა გვეგებება...

ეს არ არის რიგითი შეგებება – ჭალათმიანი დედა გამოდის და ჩვენ, ყველანი, მისი შვილები ვართ, იმ ცხრა შვილთან ერ-

თად, რომელიც სამშობლოს აღუზარდა...

მამა ანდრეას ოთახშიც აპრილია... ძველებური ფარდაგები და ბევრი სინათლე!.. მისაღებ ოთახში უამრავი ხატი, ჩარჩოში ჩასმულ ფოტოზე (მაგიდაზე კიდევ საოჯახო ფოტოალბომია) კომანის ტაძრის წინამძღვარი სრულიად ახალგაზრდაა, 27 წლის... ასეთად დარჩება ის მომავალშიც!.. კედელზე მისივე შესამოსელია, რომელსაც ტყვეობაში მანანა ანუა ჩაიცვამს და შემდეგ თვითონვე ჩამოიტანს ბალდათში... ცირა მასპინძელია, პურიც არის და ღვინოც – ყველაფერი ნაკურთხი!..

ვლადიმერ მაიაკოვსკის სახლ-მუზეუმში ვინაცვლებთ. ხალხმრავლობა ეზოში, დარბაზშიც... აუდიტორია მონუსხულივით უყურებს დოკუმენტურ ფილმს „ხიდი“, რომელშიც მანანა ანუა მამა ანდრეასა და მამამისზე – იური (გიორგი) ანუაზე, კომანის ტაძრის აღმდგენელზე საუბრობს. მასაც არ დაინდობს ომის მსახვრალი ხელი – ტაძრის აღმდგენელსა და ქართულ-აფხაზური მეგობრობისთვის მლოცველს მისივე კეთილმონყობილ წმინდა ვასილისკოს წყაროსთან აწამებენ... მიძიეა, რა თქმა უნდა!.. დარბაზის რეაქციაც შესაბამისი – ქალბატონებს ცხვირსახოცები ჩაუბლუჯავენ, კაცები ბოლთას სცემენ ბოლო რიგებში!..

მამა ანდრეას ცხოვრებაზე, მის მონაშობრივ აღსასრულზე, შორენა ლებანიძის (ან უკვე აფხაზურადაც ნათარგმნი და გამოცემული) წიგნზე საუბრობენ გამომსვლელები – სტუმრები თუ მასპინძლები... მამა ანდრეასვე მიემართება დღევანდელი ღონისძიების დამფინანსებლის, ემიგრანტი ქართველის ნინო ჩეხოვილის სიტყვები, რომელიც დარბაზის ერთ-ერთ სვეტზე იკითხება: „მამა ან-

დრეას პიროვნებას ძალიან ახლოდან გავეცანი არა მხოლოდ როგორც წმინდა მონაშობრივი, არამედ როგორც სათუთ ადამიანს, ზნეობრივი და ადამიანური ფასეულობების დამცველს, ზნეობრივი სიყვარულით დაჯილდოებულს, უდრეკს. მას მერე ეს წიგნი ჩემს სასთუმალს არ მოშორებია. მამა ანდრეა თითქოს ჩემი მფარველი გახდა, მრჩეველი...“

მეც იგივე განცდამ გამომაცილა ბალდათიდან, ამ ლამაზი და სულიერებით აღსავსე ღონისძიებიდან, კინოეკრანზე აღბეჭდილმა უძირო მზერამ და მანანა ანუას იმედიანმა ხმამ გამომაცილა, რომ ღვთის შეწვევითა და მამა ანდრეას ლოცვით, ქართულ-აფხაზური „ვარადა“ კომანშიც გაიუღერებს!..

რობერტ მესხი

ვლადიმერ მაიაკოვსკი – იან კუპალა: მუზეუმების დაეგობრება

2017 წლის 13 აპრილი განსაკუთრებული იყო ვლადიმერ მაიაკოვსკის სახლ-მუზეუმისა და ზოგადად ბალდათის ცხოვრებაში, რადგან ჩვენთან იმყოფებოდნენ სტუმრები ბელორუსიდან, მათი სახალხო პოეტისა და საზოგადო მოღვაწის, იან კუპალას მუზეუმის თანამშრომლები, კერძოდ – მუზეუმის დირექტორი ელენა ლასკოვიჩი, კულტურულ ღონისძიებათა განყოფილების ხელმძღვანელი ოლგა პარხომოვიჩი და საქართველოში ბელორუსის საელჩოს წარმომადგენელი ოლეგ გოროშკოვიჩი. მათ ჩვენი მუზეუმის საგამოფენო დარბაზში თანამედროვე მოძრავი საექსპოზიციო საშუალებების დახმარებით დამსწრე საზოგადოებას გააცვენეს იან კუპალას ცხოვრების საინტერესო ეპიზოდები და მისი შემოქმედება, ნაკითხული იქნა საინტერესო თარგმანები ბელორუსი ხელოვანის შემოქმედებიდან.

ბალდათის მუნიციპალიტეტის გამგეობის დახმარებით და გვერდით დგომით სტუმრების პატივსაცემად გამართული იქნა ძალიან კარგი მუსიკალურ-ლიტერატურული ღონისძიება, რომელშიც მონაწილეობას იღებდნენ ბალდათის ფოლკლორული ანსამბლი სულიკო ვეფხვაძის ხელმძღვანელობით და კულტურის ცენტრის ქორეოგრაფიული ანსამბლები, მაიაკოვსკის მუზეუმის შემოქმედებითი ჯგუფი.

მეცნიერთანამშრომელი კონსტანტინე კიკნაძე და სტუმარი მარინა ქუთათელაძე. როგორც ცნობილია, იან კუპალა გასული საუკუნის 30-იან წლებში არაერთგზის სტუმრობდა საქართველოს და განსაკუთრებით ხშირად იმყოფებოდა წყალტუბოში. მას ძალიან კარგი ურთიერთობა და მეგობრობა აკავშირებდა ბევრ ადგილობრივ პიროვნებასთან. საყოველთაოდ ცნობილია მისი სიყვარული წყალტუბოში მომუშავე ექიმ ელიკო მენტიხელთან, რომელიც მისი შემოქმედების მუზა გახდა და მას არაერთი შესანიშნავი ლექსი მიუძღვნა.

ზოგადად, იან კუპალას შემოქმედებაში საკმაოდ ღირებული და მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს საქართველოს თემას, ყოველივე აღნიშნულიდან გამომდინარე, სიმბოლურიც კია ჩვენი ორი მუზეუმის დამეგობრება, ღონისძიების ბოლოს ხელი მოწერა მემორანდუმს, რომლითაც გათვალისწინებულია ორი მუზეუმის ხუთწლიანი თანამშრომლობის პერსპექტივა კულტურული ღონისძიებების მონაწილისა და სამუზეუმო საქმიანობაში გამოცდილების გაზიარების მიზნით. იმედს გამოვთქვამთ, რომ აღნიშნული თანამშრომლობა ინტენსიურ და ნაყოფიერ ხასიათს მიიღებს სამომავლოდ და კიდევ უფრო გააღრმავებს ორი ერის ურთიერთსიყვარულსა და მეგობრობას.

ბეჰა კუჭუხიძე
ვ.ვ. მაიაკოვსკის სახელობის მუზეუმის მენეჯერი

მშობლიური სიტყვა
იან კუპალა

სიტყვაც ძლიერო, მშობლიურო,
შენ სიტყვაც ჩემო,
ცხადში და ძილში ერთმანეთთან
ვათენებთ ღამეს,
შენს მელოდიას, სულს რო მსჭვალავს,
სულ სხვა აქვს გემო
და რეკავს ჩემში სულ სხვანაირ
სიმღერის ზარებს.

სიტყვაც უკვდავო, მშობლიურო
უკვდავო სიტყვაც,
მადევრებიდან დაისხენი ბევრჯერ
შენი ხმა.
გადებდნენ ხუნდებს – ბორკილები
ატარე დიდხანს,
მაგრამ ამაოდ – მტრის ჯვინაზე
ახლაც მღერისარ.
თავისუფალო, მშობლიურო,
ქირფასო სიტყვაც!
იმღერე უფრო ხელგაშლილმა,
მხნედ და ხალისით.
გებრძოლონ წლებმა, ყვავ-ყორნებმაც
თავთავის გითხრან,
მანც იცოცხლებ შენი
ქვეყნის გასახარისად.
დევნილო სიტყვაც, ახლობლო,
სიტყვაც მშობლო,
დედამინიდან ამოზრდილო
უცეცხლოდ, უფროდ.
თუნდაც ღარიბო, თუნდაც მკაცრო,
სამადლობლო
შენ, შენ გეკუთვნის აღმატებულ
ენებზეც უფრო.

თარგმნეს
ზაალ ებანოიძემ და
კონსტანტინე კიკნაძემ

„გაიცანი ბაღატი“

მოლაშქრეთა კლუბი „დიდმალი“ ჯერ ერთი წლისავე არაა, თუმცა უკვე მდიდარი ისტორია აქვს, რომელიც საქართველოს სხვადასხვა მხარეში 8 გასვლითა და ბაღატი მუნიციპალიტეტის უმაღლესი მწვერვალის დალაშქრითა თუ ისტორიული ადგილებზე 7 გასვლით გვირგვინდება. გადაგვივლია მთაც, ტყეც, ღრეც და ბევრი კლდეც, ვისწავლეთ, შევიცანით და გავიცანით საქართველოს ულამაზესი ადგილები (მესტია, რაჭა, ხვამლი, დავით გარეჯი, მცხეთა, ჭიათურა...) ლაშქრობებში „დაგვიგემოვნებია“ შიმშილიც, ტკივილიც, ბედის მუხთლობაც და გამართლებაც.

ახალი სეზონი ახალი მიზნებით განვაახლეთ და მუნიციპალიტეტის იმ კუთხეთა გაცოცხლება დავიწყეთ, რომლის არსებობაც ბევრს არც სმენია.

დავიწყეთ პროექტი „გაიცანი ბაღატი“, ნამოწყებთანავე ბევრმა აგვიბა მხარი, ბევრის სასიამოვნოდ გაოცებაც და ინტერესიც გამოვიჩინეთ.

პროექტის საფუძველი ის გახლავთ, რომ ბაღატიდან ახალგაზრდებს მისივე კუთხის ბუნებრივი თუ ხელოვნური ძეგლები ვაჩვენოთ. საქმე ისაა, რომ უმეტესობას არ გაუგია და, შესაბამისად, არ უნახავს ბაღატი ბუნების საოცრება „ქვასაყდარა“, არ იციან სად არის ნაღბა, არც კი სმენიათ ხანის უნიკალურ სანახელსა და ასევე „ოქროს ჩანჩქერზე“, რომელი ერთი ჩამოვთვალა...

„გაიცანი ბაღატი“-ს ფარგლებში უკვე მოვანწყვეთ 4 ტური. მოვიანახულებთ გოთი-

ეთში მდებარე ზამთარში მძინვარე და ზაფხულში მძინარე ულამაზესი ჩანჩქერი, რომელიც ერთ დიდ სანახაობად გადაიშლება.

სოფელი ნებიერეთი, რომელიც ზღვის დონიდან 800 მეტრზე მდებარეობს, სოფელი მდიდარია ისტორიითა და ულამაზესი ბუნებით, ხოლო ადგილობრივი მოსახლეო-

ბის (სულ 4 ოჯახი) სტუმართმოყვარეობა გულს გაგიბობთ. სოფლიდან სალაშქრო ბილიკებით შეგიძლიათ სულ იოლად გადახვიდეთ ბერიეთის მონასტერში, კაკასხიდას თუ სოფელ ხანში.

აქამდე უცნობი და მხოლოდ ადგილობრივთათვის ცნობილი ნითელხევის ვანიგანის ეკლესია. ტაძრის ძირძველ კედელს „ბებერი“ ლელვის ხისა და მისი ფესვების გარდა საყრდენი არ გააჩნია. დღემდე შემორჩენილი ტაძრის ფრესკების მცირე ნაწილი. ტაძარი და მისი შემოგარენი ულამაზეს ბუნების გამაში არის ჩასმული, რომლის ნახვაც რეალობას წყვეტს ადამიანს.

პროექტს არ ჩაუვლია ჩვენთვის ფაფორიტ სოფელ ხანის გარეშე. ყოველ ასვლაზე სოფელი უფრო და უფრო გვაოცებს. ხანი მდიდარია ბუნებრივი თუ ხელოვნური ძეგლებით. ჩამონათვალშია გულაშვანის ხე-

ლოვნურად გაშენებული ტყეპარკი, სადაც XX საუკუნის 70-იან წლებში 33 ნიწვოვანი ხის სხვადასხვა ჯიშის ხე დაურგავთ, რათა იმ პერიოდში გავრცელებული ხის ავამდმყოფობა დაეძლიათ, დღემდე შემორჩენილი 30 ჯიშის ნიწვოვანი ხეების ტყეპარკი. ხანის „ოქროს ჩანჩქერი“ და მის სამხრეთით, ქვის უზარმაზარ ლოდში გამოჭედილი სამგანყოფილებიანი სანახელი. ლაშქრობების პარალელურად ვიღებთ ვიდეორგოლებს და ვაკეთებთ სალაშქრო ბილიკების მონიშვნა-მარკირებას იმ ადგილების პოპულარიზაციისთვის, რომლებიც გავიარეთ და რასაც ვთავაზობთ არა მხოლოდ ბაღატიელებს, არამედ ჩვენი კუთხის გაცნობისა და ნახვის მსურველებს.

კლუბ „დიდმალი“-ს მამოძრავებელი და მაცოცხლებელი ყოველთვის იყო და არის ის, რის გამოც დამფუძნებლებმა (გიორგი გეგეშიძე, დავით ყიფიანი და ანა ფხალაძე) კლუბი შეექმნით – ახალგაზრდა თაობისთვის ჯანსაღი ცხოვრების პოპულარიზაცია. ბევრი გაგვიღია და ბევრსაც გავიღებთ მათთვის, ვისაც სურს შეიციოს ბუნება, შეიციოს და „გაიცნოს ბაღატი“. პროექტი „გაიცანი ბაღატი“ გრძელდება და ჩვენც ბევრი საინტერესო ადგილისა და ძეგლების მონახულებას ვაპირებთ.

იყავით აქტიური თქვენც! თვალი ადევნეთ ჩვენს ფეისბუქ გვერდს Club didmaghali და ტურის დანტიერესების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით, ან დაგვირეკეთ ნომერზე 598 35 34 73.

ანა ფხალაძე

კაკასხიდის გამოქვაბული

კაკასხიდის გამოქვაბული მდებარეობს ქ. ბაღატიდან მე-18 კმ-ზე, სოფ. კაკასხიდის დასავლეთით, ნასოფლარ საფრეთისაკენ მიმავალი სამანქანო გზის სიახლოვეს (400-500 მ). ვიწრო შესასვლელიანი ბუნებრივი მღვიმეა. შედგება მაგარი, კლდოვანი ქანებისაგან; მშრალია და კედლებზე მხოლოდ რამდენიმე ადგილზე ჟონავს წყალი, ისიც შესასვლელთან ახლოს.

გამოქვაბულის პირველი მონაკვეთის სიგრძე 35-40 მეტრია, სიმაღლე 4 მეტრამდე, სიგანე 2,5-3 მ. გამოქვაბულის ბოლოს, ვიწრო შესასვლელით შედიხართ 3-4 მ სიმაღლის, დაახლოებით 25-30 კვ.მ მღვიმეში, რომლის კედლებშიც რამდენიმე ნაპრალია, სადაც შეიძლება შესვლა და არ არის გამორიცხული იქ სხვა ერთმანეთთან დაკავშირებული მღვიმეებიც აღმოჩნდეს.

გამოქვაბული არ არის დახშული და როგორც ჩანს, ჰაერის ცირკულაცია ამ ნაპრალების მეშვეობით ხდება. კაკასხიდის გამოქვაბულის არსებობა ახლომახლო სოფლების: ხანის, ზეკარის, კაკასხიდისა და ალისმერეთის მოსახლეობისათვის ძველი დროიდანვე იყო ცნობილი. 1987-1988 წლებში, მოსწავლეთა საზაფხულო ბანაკ „ალისმერეთში“ დირექტორად მუშაობის დროს, ამავე ბანაკის ფიზკულტურის მასწავლებელ ფრედონ მსხვილიძისაგან გავიგეთ ამ მღვიმის არსებობა. ამის შემდეგ 2 წლის მანძილზე, მღვიმე ბანაკის თანამშრომლებთან ერ-

თად 300-ზე მეტმა უფროსკლასელმა მოსწავლემ მოინახულა. კაკასხიდის გამოქვაბული სხვადასხვა წლებში ასევე აქვთ ნანახი ბაღატი მუნიციპალიტეტის რამდენიმე საჯარო სკოლის მოსწავლეებსა და პედაგოგებს, რისი ამსახველი მრავალი ფოტო და ვიდეომასალა არსებობს. გამოქვაბულის მარცხენა კედელზე შესასვლელიდან 20 მეტრში, ცარცით მიწერილი იყო 2 წარწერა: „ნიქურა 1901 წელი“ და „ტერენტი ნატრიაშვილი 1931 წ. თებერვალი“ (ახლა ეს

წარწერები წაშლილია). როგორც მერე დავადგინეთ, ტერენტი ნატრიაშვილი სოფელ ხანის მკვიდრი ყოფილა და კაკასხიდის გამოქვაბულში საბჭოთა ხელისუფლებას ემალეობდა ერთი, თუ ორი თვე.

2016 წელს კაკასხიდის გამოქვაბული შესწავლის მიზნით ნახა თბილისიდან ჩამოსულმა სპელეოლოგებმა, რომელთაც მეგზურობას უწევდა გეოგრაფიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი გიორგი დვალაშვილი. მათი აზრით, კაკასხიდის

გამოქვაბული შესაძლებელია მომავალში ტურიზმისათვის მიმზიდველ ობიექტად გადაიქცეს.

საინტერესოა ისიც, რომ კაკასხიდის გამოქვაბულიდან სამხრეთით 3-4 კმ-ში, არსებობდა დიდი სოფელი საფრეთი (საფრეთი), რომელიც ჯერ კიდევ XVI საუკუნის მეორე ნახევრიდან (1579 წ), მას შემდეგ, რაც დაარსდა ახალციხის საფაშო, ნასოფლარი გახდა თურქების გამუდმებული თარეშის შედეგად. დღეს ეს ნასოფლარი (მდებარეობს კურორტ ზეკარის ჩრდილოეთით 2-3 კმ-ში), თითქმის მთლიანად გატყვევებულია, მაგრამ მოუხედავად ამისა, ახლაც კი, წარმოადგენს ერთგვარ „ლია ეთნოგრაფიულ მუზეუმს“ (ზეკარის ხეობის სხვა ნასოფლარების მსგავსად), სადაც დაინტერესებულმა პირებმა აქ, ზედაპირული დათვალიერების დროსაც კი, შეიძლება ნახონ ნასახლართა ჯერ კიდევ ნაშუალები ნაშთები, საყოფაცხოვრებო დანიშნულების საგნებისა და თიხის ჭურჭლის ფრაგმენტები.

კურორტ ზეკართან სიახლოვისა და აქაური გარემოს საოცარი პანორამული სილამაზის გამო, შეიძლება კაკასხიდის გამოქვაბული და ნასოფლარი საფრეთი ტურისტებისათვის მიმზიდველ და საინტერესო ობიექტებად გადაიქცეს.

ზურაბ თოლორდავა

არქეოლოგიური „დაზვიერვა“ დიშნას სიხეზე

„დიშნას ციხე“-ს ისტორიულ მნიშვნელობასა და ბაღატი მუნიციპალიტეტისთვის მის ფასეულობაზე კარგა ხანია მიდის ლაპარაკი. სოფელ ზედა დიშნაში მდებარე ამ უძველესი ციხის ნანგრევები და მისი შემოგარენი უპირველესად განმედიტი სამუშაოების ჩატარებასა და არქეოლოგიურ კვლევას საჭიროებს. ამ მიმართულებით პირველი ნაბიჯებიც გადაიდგა – 14 მაისს მუნიციპალიტეტის კულტურის, განათლების, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურის მონაწილეობით (უფროსი კახა გოგნაძე) „დიშნას ციხე“ მოინახულეს კულტურული მემკვიდრეობისა და ძეგლთა დაცვის სააგენტოს ქუთაისის ისტორიულ-არქიტექტურული მუზეუმ-ნაკრძალის მმართველმა როლანდ ისაკაძემ და სააგენტოს სპეციალისტებმა. კახა გოგნაძესთან ერთად სტუმრებს მეგ-

ზურობას უწევდა ბაღატი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომელი ზურაბ თოლორდავა, რომელიც კარგად იცნობს „დიშნას ციხეს“ ისტორიას და ამასწინათ ისტორიული ნარკვევი – „მეფე ფარნავაზის მოღვაწეობა და დიშნას ციხე“ – გამოაქვეყნა. პირველადი, არქეოლოგიური დაზვერვის შემდეგ გამოიკვეთა მომავალში განსახორციელებელი აუცილებელი სამუშაოების გეგმაც – პირველ რიგში ტერიტორიის განმედიტი არქეოლოგთა მეთვალყურეობით, საამისოდ კი ბაღატი მუნიციპალიტეტის გამგეობის სურვილი და კულტურული პროგრამებისთვის ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხებიდან რესურსის გამოძებნა საჭირო. არქეოლოგები კი მზად არიან უკვე შემოდგომიდან შეუდგნენ სამუშაოების დაწყებას.

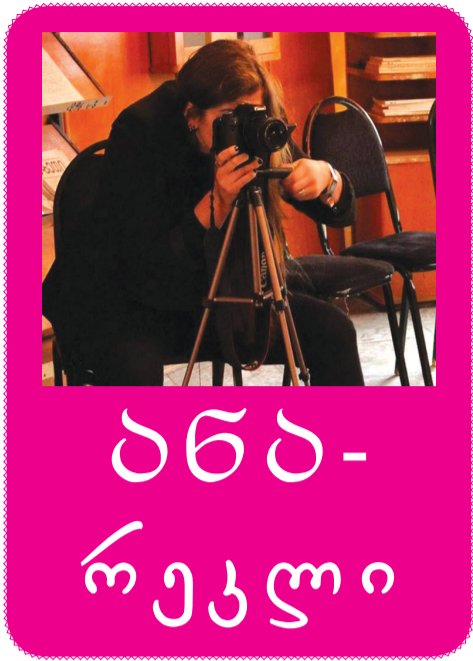

რედაქციისგან

როდის გამოვა გაზეთი? ახალი ნომერი გამოვიდა? წინა ნომერი ხომ არ გაქვთ დარჩენილი? მართლა ბაღდათის გაზეთია? უფასოა?! – რატომ?... ამ წერილში შეცდომა იყო; ეს სტატია მომეწონა; როდის... რატომ... ცუდია... კარგია... არ ვარგოდა... ვარგოდა ...

მეორე წელი მიიწურა, ასეთი კითხვები, შეფასებები, სურვილები, რჩევები გვესმის „ჩემი გაზეთი“-ს გუნდს და ეს ერთობ კაი ამბავია ახალდაბადებული, საგაზეთო საქმის „აკენიდან“ დამწყები გუნდისთვის – ესე იგი, მკითხველიც გვყავს და მომკითხველ-განმკითხველიც. გაზეთს კი სწორედ მკითხველი აცოცხლებს და ჩვენც ვცოცხლობთ – ორი წლისა შევსრულდით!

და კვლავ მოდის „ჩემი გაზეთი“ შენთან! კეთილისმსურველო თუ კეთილმოქიჩილე მკითხველო ჩვენო!

ბნბ-რეკლი

ჩემი

ბაგეთი

შენთან

ბაღდათის მუნიციპალიტეტის ა.(ა.)ი.პ. ინფორმაციის, ეთნოკულტურისა და ტურიზმის განვითარების ფონდი საქართველო, ბაღდათი, რუსთაველის ქ. №68
ტელ: 595 538 536; 595 452 803
ელ ფოსტა: sainformacioturizmi@gmail.com

რედაქტორი სოსო ჯობორიძეშილი
„ჩემი გაზეთის“ გენდი:
ანა ქორიძე, მარიაშ ოქროჭელიძე,
ანეელინა ჭავჭავანიძე,
ანა ფხალაძე

გაზეთი დაკავალდონდა
ი/მ მამუკა ჭოლაძის მიერ
დაიბეჭდა
შ.პ.ს. „ქოლორში“